

Jólét mindenkinek:

Versenyképességi program az EU számára

AZ EGSZB MUNKÁLTATÓK CSOPORTJÁNAK
PRIORITÁSAI

Európai Gazdasági
és Szociális Bizottság
Munkálatók csoportja

A VÁLLALKOZÁSOK KÖZJAVAKAT TEREMTENEK

A vállalkozások legnyilvánvalóbb társadalmi hasznát a munkahelyteremtés, valamint az áruk és szolgáltatások biztosítása jelenti. A vállalkozások még válság idején is folyamatosan ellátják a polgárokat élelmiszerekkel és egyéb fogyasztási cikkekkel, valamint gyógyászati termékekkel és egyéb létfontosságú árukkal. Menekülteket integrálnak és elősegítik a kohéziót a közösségekben. Az adófizetés révén a vállalkozások hozzájárulnak az oktatásra, az egészségügyre és a szociális rendszerekre, valamint a belső és külső biztonságra fordított állami bevételekhez. A vállalatok olyan technológiákat és megoldásokat is biztosítanak, amelyek segítenek enyhíteni az éghajlatváltozást és a környezeti problémákat.

Az EU és vállalkozásai akut válságokon és mélyreható, hosszú távú átalakulásokon mennek keresztül. A vállalkozások – akár nagyvállalatok, akár kkv-k – magas energiaárakkal, munkaerő- és szakemberhiánnyal, a zöld és digitális átállás sokrétű követelményeivel, valamint az üzleti tevékenység általános költségeivel és akadályaival küzdenek. Ezt egyértelműen tükrözi az üzleti bizalom folyamatban lévő rohamos csökkenése, ami az uniós üzleti szektor zsugorodásának és a vállalkozások áthelyezésének kockázatát hordozza magában.

Az Ukrajna elleni orosz agresszió új gazdasági és geopolitikai környezetet teremtett. Következésképpen az EU-t – globális versenytársainál nagyobb mértékben – rendkívül magas energiaárak és infláció sújtják. Mindeközben más globális gazdaságok támogatják és előnyben részesítik saját iparágaikat. Ezek a tényezők magukban hordozzák az uniós ipar leépülésének kockázatát. E problémák, valamint más jelenlegi és jövőbeli kihívások sikeres kezelése érdekében meg kell erősíteni az uniós gazdaság versenyképességét és rezilienciáját. Az EU-nak emellett fokoznia kell globális befolyását és pozícióját az Unión kívüli gazdaságokkal szemben.

Az EU rövid és hosszú távú sikere egyaránt csak a különböző méretű, ágazatok és ökoszisztémák széles skáláját lefedő, különböző piacokon és földrajzi helyeken működő, virágzó vállalkozások képezte alapra épülhet.

A versenyképes, reziliens és virágzó vállalkozások képesek arra, hogy közjavakat teremtsenek, valamint gazdasági, társadalmi és környezeti szempontból fenntartható fejlődést generáljanak mind hazai, mind globális szinten. Az EU-nak ezért fokoznia kell arra irányuló erőfeszítéseit, hogy a vállalkozások működése és virágzása számára kedvező környezetet teremtsen. Ez az iparra, a szolgáltatásokra és a mezőgazdaságra egyaránt vonatkozik, figyelembe véve azt is, hogy a különböző vállalkozások az értékláncokon keresztül összekapcsolódnak.

Változó körülmények között a sebesség kulcsfontosságú. Bár törtétek előrelépések, az EU-nak még jelentősen fel kell gyorsítania döntéshozatalát a válságokra való reagálás során. Emellett össze kell egyeztetnie a rövid távú szükségleteket és a hosszú távú célkitűzéseket, mégpedig az intézkedések gondos időzítésével és rangsorolásával, például a digitális, karbonsemleges és körforgásos gazdaságra való áttérés végrehajtása során. Az uniós szakpolitikai döntéshozatalnak az innovációra, a kiválóságra, valamint a magasan képzett és hozzáértő emberekre kell támaszkodnia, és lehetőség szerint a bürokrácia csökkentésére és a költségek csökkentésére kell összpontosítania.

Az EU közös értékek uniója, amelyet a béke biztosítására és előmozdítására hoztak létre. Az EU egyik sarokköve: a jogállamiság biztonságot és stabilitást teremt az üzleti környezet számára, és azt minden körülmények között tiszteletben kell tartani. A különböző társadalmi partnerek közötti interakció – amelynek fontos részét képezi a szociális párbeszéd – szintén növeli a stabilitást és a rezilienciát.

Az EU azt a célt tűzte ki maga elé, hogy megerősítse rezilienciáját és a világban betöltött szerepét, de ehhez hiányzik egy alapvető elem: a versenyképesség. Tekintettel a világ gazdaságából való csökkenő részesedésére, az EU-nak mindenképpen javítania kell termelékenységét és versenyképességét. Ehhez olyan versenyképességi programot kell elfogadnia, amely megerősíti az uniós vállalkozások innovációs, beruházási és kereskedelmi feltételeit, és ezáltal közjót teremt.

KONCENTRÁLJUNK A LÉNYEGRE!

Versenyképességének, rezilienciájának és globális befolyásának növelése során az EU-nak a nyitott piacgazdaságra és a nyitott társadalmakra mint alapvető értékekre kell támaszkodnia, és tevékenysége súlypontját a jólét és a jóllét megteremtésének alapvető feltételeire kell áthelyeznie. A Munkáltatók csoportja ezért arra kéri a politikai döntéshozókat, hogy fordítsanak jelentős erőfeszítéseket a következő alapvető célok megvalósítására:

**Az
erőforrásokhoz
való
versenyképes
hozzáférés**

**Egyenlő
szabályokon
alapuló nyitott
piacok**

**Vállalkozásbarát
szabályozás és
adózás**

AZ ERŐFORRÁSOKHOZ VALÓ VERSENYKÉPES HOZZÁFÉRÉS

Az alapvető termelési tényezők – versenyfeltételek melletti – rendelkezésre állása a kedvező üzleti környezet egyik fő jellemzője. Ez egyaránt vonatkozik az energiára, a nyersanyagokra, a munkaerőre, a tőkére és az adatokra.

A geopolitikai fejlemények **az energiának és a nyersanyagoknak** mind a rendelkezésre állására, mind pedig az árára hatással vannak, és közvetve vagy közvetlenül valamennyi uniós vállalkozást érintik. Az egekbe szökő energiaárak súlyosan érintették az európai energiaigényes iparágakat. Az energiához és a nyersanyagokhoz versenyképes áron való hozzáférés – más alapvető üzleti feltételekkel együtt – döntő fontosságú ahhoz, hogy az ipari termelést és a kapcsolódó tevékenységeket az Unión belül lehessen tartani. A működési környezet mélyreható változásai miatt az EU-nak sürgősen átfogó és naprakész, innováció és kiválóságon alapuló iparpolitikát kell kialakítania. Azonnali megoldásokat és hosszabb távú perspektívát kell nyújtania az uniós vállalkozások számára, hogy helyt tudjanak állni a kiélezett nemzetközi versenyben.

A nemzetközi piacok és ellátási láncok válságokkal összefüggő zavarai felhívták a figyelmet arra, hogy csökkenteni kell az EU kritikus függőségeit, különösen az orosz fosszilis tüzelőanyagok és a kínai fémek tekintetében. Ehhez meg kell erősíteni az EU saját ipari kapacitását és erőforrásait, és új üzleti ökoszisztémákat kell kialakítani. A nyersanyagok, köztes termékek és összetevők ellátási láncait és a hozzájuk szükséges energiaforrásokat is diverzifikálni kell. A termelési és ellátási láncok átszervezése a vállalatok feladata, míg a politikai döntéshozók szerepe az, hogy támogassák és megkönnyítsék ezt.

Az éghajlat-politikai és környezetvédelmi célkitűzések jelentős hatást gyakorolnak az energia- és nyersanyag-felhasználásra is. Nemcsak a hatékonyságról van szó, hanem (egyre inkább) a mértékletességről is.

A halmozott válságok elkerülése érdekében az EU-nak meg kell erősítenie azokat az intézkedéseket, amelyek egyidejűleg figyelembe veszik az összes alapvető energiapolitikai célkitűzést: az ellátás biztonságát, az észszerű költségeket és árakat, valamint a klímasemlegességet. Ugyanez vonatkozik a nyersanyagokra és az agrár-élelmiszeripari ágazat által biztosított élelmiszerekre is. Emellett működőképes megoldásokra van szükség a természeti erőforrások gazdaságos felhasználásának és a biológiai sokféleség védelmének hatékony ötvözéséhez.

Az energiához és a nyersanyagokhoz való versenyképes hozzáférés érdekében

- meg kell erősíteni a hazai termelést, ökoszisztémákat és erőforrásokat, valamint diverzifikálni kell a külföldi beszállítókat,
- össze kell egyeztetni a különböző szakpolitikai célkitűzéseket és a kapcsolódó szabályozást.

A demográfiai fejlemények miatt a **munkaerőhiány** egyre inkább a vállalkozások növekedésének és a működés fenntartásának egyik fő akadályává válik. Az inaktív népesség és a munkanélküliek bevonására irányuló aktív munkaerőpiaci politikák végrehajtása mellett teljes mértékben ki kell használni a például a nők foglalkoztatásában és vállalkozói tevékenységében, valamint a legális migrációban rejlő lehetőségeket. Az inkluzív munkaerőpiacok, valamint a munkahelyteremtés és a készségfejlesztés a társadalmi fejlődés fokozásának is a legjobb módját képezik.

A megfelelő munkaerő és készségek biztosításához a következőkre van szükség:

- a munkaerő mobilitásának és migrációjának elősegítése,
- az egész életen át tartó tanulást szolgáló hatékony rendszerek, illetve a jövőbeli készségigények jobb előrejelzése.

A **készségek** iránti jelenlegi és jövőbeli kereslet kielégítése érdekében fejleszteni kell a folyamatos és az egész életen át tartó tanulás keretrendszerét, amely magában foglalja a tanulási eredményekre összpontosító, sikeres formális oktatást, és ezt a vállalatoknál szerzett tapasztalatokkal, eredményes szakképzéssel, valamint jól működő továbbképzési és átképzési rendszerekkel és gyakorlatokkal kombinálja. Kellő figyelmet kell fordítani a digitális és zöld átálláshoz szükséges készségekre, valamint a tanterveknek az új munkahelyekhez és az átalakulóban lévő munkahelyekhez való hozzáigazítására. Meg kell erősíteni a közsféra és az üzleti közösség közötti együttműködést, figyelembe véve a vállalkozások munkáltatóként és képzési szolgáltatóként betöltött szerepét. A munkában és a munkával töltött életszakaszban bekövetkező változások szintén rugalmasságot követelnek a munkaerőtől. Ösztönözni kell és elő kell segíteni a munkavállalók, a diákok és a tehetségek határon átnyúló mobilitását mind az EU-n belül, mind a nem uniós országokkal együttműködésben, például az igények és a lehetőségek összehangolásának elősegítése révén. Az EU-nak meg kell teremtenie a megfelelő feltételeket ahhoz, hogy magasan képzett munkaerőt tudjon vonzani.

Az **innovációs kapacitás** szintén hozzájárul a termelékenység növeléséhez, és elengedhetetlen a vállalkozások fejlődéséhez, alkalmazkodóképességének javításához és megújulásához. A kutatásba és az innovációba történő magán- és közberuházások egyaránt szükségesek ahhoz, hogy az EU a jövőben sikeres legyen. Elő kell segíteni a vállalkozások, egyetemek és innovációs szervezetek közötti együttműködést, mivel ez fontos gyakorlati módja a produktív innovációk előmozdításának.

Mivel az **adatok** a jelen és a jövő létfontosságú nyersanyagait képezik, az energiához és az anyagi erőforrásokhoz hasonlóan biztosítani kell azok rendelkezésre állását, hozzáférhetőségét és zökkenőmentes áramlását. Ehhez támogató szabályozásra és szabályokra, valamint fejlett technológiákra van szükség. Ugyanakkor egyre fontosabb, hogy gondoskodjunk a kiberbiztonságról és ezáltal az egyre nagyobb mértékben digitális és integrált termékek és folyamatok védelméről.

Mivel a **finanszírozáshoz** való, észszerű költségek melletti hozzáférés minden vállalkozás számára létfontosságú, és mivel el kell kerülni a külföldi döntésektől való kritikus függőséget, az EU-nak erősítenie kell a jól működő és stabil uniós tőkepiacokat, és szilárd és független uniós bankszektort kell létrehoznia. Az EU-nak az olyan szabályozási intézkedésektől is tartózkodnia kell, amelyek közvetve vagy közvetlenül veszélyeztethetik a finanszírozáshoz való hozzáférést, különösen a kkv-k számára. Ezt megfelelően figyelembe kell venni a bankok szabályozásában. Ugyanez vonatkozik a fenntartható finanszírozás kritériumainak kidolgozására is. Ezenkívül meg kell könnyíteni az uniós finanszírozás különböző formáihoz és csatornáikhoz való hozzáférést annak érdekében, hogy a finanszírozás gyorsan eljusson a helyi vállalkozásokhoz.

EGYENLŐ SZABÁLYOKON ALAPULÓ NYITOTT PIACOK

Ahhoz, hogy működni és növekedni tudjanak, a vállalkozásoknak olyan feltételek mellett kell piacra jutniuk, hogy egyenlő esélyekkel versenyezzenek az EU-ban és nemzetközi szinten egyaránt. Ez minden vállalkozástípusra vonatkozik, függetlenül azok méretétől, ágazatától, vevőtípusától, földrajzi elhelyezkedésétől vagy az értékláncokban és az üzleti ökoszisztémákban elfoglalt helyétől.

Az **egységes piac** továbbra is az uniós üzleti környezet alapköve, „normális” körülmények között és válságok idején egyaránt. Az elmúlt 30 év során elért előnyökre és eredményekre építve az EU-nak fáradhatatlanul és határozottan biztosítani kell az egységes piac megfelelő működését, és elő kell mozdítani az általa kínált szabadságokat. E célból azonosítani kell és szisztematikusan fel kell számolni a piaci akadályokat, és elébe kell menni újabb akadályok kialakulásának. Ehhez az kell, hogy a tagállamok szigorúan végrehajtsák és érvényesítsék a közös szabályokat, és tartózkodjanak a nemzeti túlszabályozástól vagy hasonló eltérésektől, valamint az olyan új nemzeti szabályozások bevezetésétől, amelyek a legrosszabb esetben ellentétesek az uniós szabályokkal. Az Európai Bizottságnak ebben az összefüggésben felügyeleti szerepet kell betöltenie, ugyanakkor fokoznia kell a megfelelő uniós szintű harmonizációt, hogy elkerülhető legyen a piac szétaprózódása és a méretgazdaságosság csökkenése.

Az egységes piac előmozdításához szükséges

- a közös szabályok teljes körű végrehajtása és érvényesítése,
- a nemzeti eltérések és a közös szabályokkal ellentétes új szabályozások elkerülése.

A **versenyszabályok** szintén központi szerepet játszanak abban, hogy a vállalkozások egyenlő feltételek mellett működhessenek. A verseny nemcsak az üzleti és gazdasági fejlődés hajtóereje, hanem a fogyasztók számára is nagyobb választékot és alacsonyabb árakat tesz lehetővé. Mindent egybevetve az EU-nak úgy kell fokoznia versenyképességét, rezilienciáját és globális befolyását, hogy az egymásból következő és véget nem érő kereskedelmi akadályok és támogatások sora helyett az egészséges versenyre, az innovációra és a kiválóságra alapozzon.

Az egységes piac működéséhez a hatékony piaci és versenyszabályok mellett megfelelő **infrastruktúrára** is szükség van. Ez beruházásokat igényel az időtálló közlekedési, energetikai és adathálózatokba, kiemelt figyelmet fordítva a kritikus infrastruktúra biztosítására, amely döntő fontosságú a veszélyhelyzeti felkészültség szempontjából.

A közlekedés és a mobilitás világjárvány alatti korlátozásai és akadályai emlékeztettek az áruk és a személyek szabad mozgásának létfontosságú szerepére, valamint arra, hogy minden körülmények között fenn kell tartani az egységes piac működését. A világjárvány az egészségügyi unió kialakítását is ösztönözte, míg az energiaválság emlékeztetett bennünket az energiaunió fontosságára, annak valamennyi dimenziójával együtt, beleértve a hatékony energiaár-képzési rendszereket is. A gazdasági helyreállítás, valamint a digitális és zöld átállás finanszírozására irányuló hatékony és versenyképes tőkepiaci unió szintén fontosabb, mint valaha. Az adatok egységes piaca és a közös adatterek is egyre nagyobb szerepet játszanak, mivel az adatok szervesen kapcsolódnak a tőke-, az áru- és a szolgáltatási piacokhoz, valamint az energia- és közlekedési rendszerekhez.

Az egységes piac kiterjesztéseként a nemzetközi piacok és a nyitott és szabályokon alapuló **külkereskedelem** is az EU gazdaságának alapját képezik. Annak elősegítése érdekében, hogy a vállalkozások kihasználhassák a globális piac kínálta lehetőségeket, az EU-nak aktívan küzdenie kell a protekcionizmus ellen, és meg kell erősítenie a kölcsönösségen alapuló kétoldalú kereskedelmi és beruházási megállapodásokat. Az EU-nak emellett el kell kerülnie a politikailag kockázatos országoktól való kritikus függőségeket, és ehelyett fokoznia kell a hasonlóan gondolkodó nemzetközi partnerekkel folytatott együttműködést és kereskedelmet, többek között szoros transzatlanti kapcsolatok révén.

A külkereskedelemben rejlő lehetőségek kiaknázásához szükséges

- a politikailag kockázatos országoktól való kritikus függőségek elkerülése,
- a hasonlóan gondolkodó partnerekkel való együttműködés és kétoldalú megállapodások fejlesztése.

Gyors előrelépésre van szükség a véglegesített kereskedelmi megállapodások (pl. Mercosur, CETA) ratifikálása és végrehajtása, valamint a folyamatban lévő tárgyalások lezárása terén. Teljes mértékben ki kell használni a meglévő kereskedelmi megállapodásokat is, különös figyelmet fordítva a kvk-k nemzetközivé válásával kapcsolatos szükségletekre. Ezenkívül az infláció csökkentéséről szóló jogszabály kérdésének megoldása mellett újabb kísérletet kell tenni az USA-val való kereskedelmi megállapodás megkötésére. A kereskedelem és a nemzetközi partnerségek az éghajlatváltozás mérséklésében is jelentős szerepet játszanak. Azáltal, hogy megkönnyíti az éghajlatvédelmi megoldások vállalatok általi kivitelét, az EU sokkal hatékonyabban járulhat hozzá az éghajlatváltozás mérsékléséhez, mint ha csak az Unión belül lépne fel.

Az EU **bővítése** lehetőséget kínál a stabilitás növelésére és az EU geopolitikai pozíciójának megerősítésére, valamint az egységes piac bővítésére. Ez vonatkozik a Nyugat-Balkánra, valamint a keleti partnerség azon országaira, amelyek a közelmúltban kérelmezték az EU-hoz való csatlakozást (Ukrajna, Moldova, Grúzia), feltéve, hogy teljesítik az uniós tagsághoz szükséges feltételeket.

VÁLLALKOZÁSBARÁT SZABÁLYOZÁS ÉS ADÓZÁS

A vállalkozásoknak olyan szakpolitikai keretre van szükségük, amely támogatja a vállalkozói szellemet, és innovációra, beruházásokra és kereskedelemre ösztönzi a vállalkozásokat. Ez a követelmény egyaránt vonatkozik a szabályozásra, az adózásra és a közfinanszírozás elosztására.

Az EU valamennyi politika- és jogalkotási tevékenységét a **minőségi jogalkotás** elveinek kell vezérelniük, beleértve az „egy be, egy ki” elv tényleges érvényesülését, a túlzott adminisztratív terhek megszüntetését és az arányosság elvének való megfelelést. Minimalizálni kell továbbá a szabályozásból és az adózásból adódóan a vállalkozásokra nehezedő általános költségterhet, és tartózkodni kell e költségek növelésétől mindaddig, amíg a magas inflációs forgatókönyv érvényesül.

Minden szakpolitikai és jogalkotási kezdeményezésnek megbízható tényeken és számadatokon, valamint a jogalkotás valamennyi szakaszára kiterjedő megfelelő hatásvizsgálaton kell alapulnia. Különös figyelmet kell fordítani az értékláncokon keresztül kifejtett multiplikátorhatásokra. Kellő figyelmet kell fordítani az mkkv-kra is annak érdekében, hogy korlátozás helyett inkább lehetővé tegyék és előmozdítsák a vállalkozást, valamint a növekedési és terjeszkedési képességet. Tekintettel arra, hogy nyilvánvalóan javítani kell az uniós vállalkozások versenyképességét, a **versenyképességi ellenőrzést** be kell építeni az uniós döntéshozatali folyamatokba.

A megfelelő versenyképességi ellenőrzés a következőket foglalja magában:

- a versenyképességi hatások átfogó értékelése, valamint
- megfelelő figyelembevétele az új kezdeményezésekről való döntés során.

Miközben az árukereskedelem megkönnyítéséhez harmonizált szabályokra és normákra van szükség, a tagállami hatáskörbe tartozó kérdéseket illetően tiszteletben kell tartani a nemzeti megoldásokat. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok rendszerét újra kell gondolni és szigorúan célzottan kell alkalmazni, mivel az ilyen típusú szabályozás bizonytalanságot és kiszámíthatatlanságot eredményez az üzleti környezetben, és csorbítja az érdekelt felekkel folytatott konzultációkat és a folyamatok átláthatóságát.

Gyorsabb **engedélyezési eljárásokra** van szükség a beruházások és más üzleti tevékenységek esetében, ideértve a nem uniós országokból történő munkaerő-felvételt is, és meg kell könnyíteni az engedélyek megszerzését. Az átfogó szakpolitikai és szabályozási keretnek jogbiztonságot kell nyújtania a vállalkozások számára, és biztosítania kell a követelmények következetességét. Ezek fontos előfeltételek a magánberuházások számára, amelyekre sürgősen szükség van a rövid és hosszú távú társadalmi igények kielégítéséhez. A magánberuházások számára kedvező környezet ráadásul a leghatékonyabb módja annak, hogy csökkenteni lehessen az állami kiadások iránti igényt és így az államadósságot. Az állami beruházások támogatják és fellendítik a magánberuházásokat, és különösen szükségesek a válságok által okozott rendkívüli problémák kezeléséhez.

Az uniós költségvetési keret kialakításának biztosítania kell a közép- és hosszú távú **gazdasági fenntarthatóságot** és a költségvetési fegyelmet. A reformok nem vezethetnek az adók növekedéséhez, a közkiadások hatékonyságának csökkenéséhez vagy a jövő generációk eladósításához. A gazdasági fenntarthatóság fokozása érdekében az adórendszernek ösztönöznie kell a beruházásokat és a vállalkozói szellemet, valamint üzleti tevékenységre és munkavégzésre sarkallnia az embereket. Emellett az EU-ban alkalmazott adószinteknek globálisan versenyképesnek kell lenniük.

A gazdasági fenntarthatósághoz szükséges

- a magánberuházások és a rendezett államháztartás számára kedvező környezet,
- egy olyan adórendszer, amely üzleti tevékenységre és munkavégzésre sarkallja az embereket.

Ez a dokumentum az EGSZB Munkáltatók csoportjának arra vonatkozó rövid és középtávú célkitűzéseit tárgyalja, hogy a politikai döntéshozóknak hogyan kellene javítaniuk az üzleti környezetet, és ezáltal az EU versenyképességét és a polgárok jólétének megteremtéséhez szükséges feltételeket.

**Európai Gazdasági
és Szociális Bizottság**
Munkáltatók csoportja

Az EGSZB Munkáltatók csoportja az ipartól a kiskereskedelemig, a mezőgazdaságtól a szolgáltatásokig az üzleti ágazatok széles skálájának aktív vállalkozóit és a vállalkozói szervezetek képviselőit tömöríti, így képviselve minden vállalkozást a kkv-któl egészen a nagyvállalatokig. Tagjaink aktív szerepet vállalnak az üzleti életben, és az uniós tagállamok üzleti életének mindennapjairól közvetítenek valós képet az európai szint felé. Öszintén elkötelezettek amellett, hogy tapasztalatukat az európai projekt elmélyítésének szolgálatába állítsák. Összesen több mint 20 millió vállalkozást képviselünk európai szinten. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság keretein belül tevékenykedünk, így hivatalosan is konzultatív szerepet töltünk be az EU-nál.

Európai Gazdasági és Szociális Bizottság

Rue Belliard/Belliardstraat 99
1040 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Felelős kiadó: A látogatásszervezés és kiadványok osztálya
EESC-2023-19-HU

www.eesc.europa.eu

© Európai Unió, 2023

A sokszorosítás a forrás megnevezésével engedélyezett.

A fotók / illusztrációk bármilyen formában történő felhasználásához vagy sokszorosításához közvetlenül a szerzői jog tulajdonosá(i)tól kell engedélyt kérni.

Cover/p. 2/p. 5: © Shutterstock.com; p. 4: © Jacob Lund/Shutterstock.com;
p. 6: © Ingus Krukltis/Shutterstock.com; p. 7: bookzv/Shutterstock.com;
p. 8: © sirtravelalot/Shutterstock.com; p. 9: © Savvapanf Photo/Shutterstock.com;
p. 10: © Avigator Fortuner/Shutterstock.com; p. 11: © spainter_vfx/Shutterstock.com;
p. 12: © Artistdesign29/Shutterstock.com; p. 13: © Alexander Supertramp/Shutterstock.com;
p. 14: © Number1411/Shutterstock.com

Print

QE-09-23-031-HU-C
ISBN 978-92-830-5879-3
doi:10.2864/7132

Online

QE-09-23-031-HU-N
ISBN 978-92-830-5869-4
doi:10.2864/942141

PDF-A

QE-09-23-031-HU-A

HU